

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek vedoucího práce

Práci předložil(a) student(ka): **Barbora Mendlová**

Název práce: Zaniklá obec Zahrádka a proces její likvidace

Vedoucí práce: PhDr. Jiří Woitsch, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (*uved'te, do jaké míry byl naplněn*):

Cíle práce jsou nepřiliš jasně formulovány na s. 7, přičemž k v práci uvedené rekonstrukci „objektivních“ dějin obce na základě písemných pramenů a literatury je nutno doplnit i druhý hlavní cíl – rekonstrukci procesu zániku obce v aktérské perspektivě, která byla provedena metodou oral history. Oba hlavní cíle se autorce podařilo naplnit.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Ve 2. polovině 20. století zaniklo a bylo fyzicky zlikvidováno několik desítek obcí (v úvahu není brán zánik obcí v pohraničí, jehož příčiny i fyzický průběh většinou spadají před rok 1950). Největší část obcí byla likvidována v souvislosti s těžbou surovin (hlavně hnědého uhlí) a výstavbou velkých průmyslových závodů. B. Mendlová si ovšem vybrala obec (resp. městečko s relativně vysokým počtem obyvatel) zaniklé v důsledku výstavby vodního díla Želivka – Zahrádka. Jedná se o téma nepochybně zajímavé, nabízející řadu možností pro práci s různými zdroji informací (fyzické pozůstatky, písemné dokumenty, výpovědi pamětníků) i různé roviny teoretické reflexe problému.

B. Mendlová rozdělila práci do dvou velkých celků Po nepřesvědčivém Úvodu (s. 7) následují kapitoly 2. a 3. (s. 8–29), které líčí dějiny obce v „oficiální“ rovině. Autorka je vypracovala na základě poměrně hojně regionální i další literatury a zejména, což je potřeba obzvláště ocenit, na základě archivních dokumentů (školní a obecní kroniky, zápisy ze schůzí MNV). Podařilo se jí tak věcně i když místy nekriticky (zejména co se týče přílišné důvěry v zápisy v obecní kronice) vylíčit dějiny obce v 19. a 20. století. Pochopitelný důraz přitom kladla na období 50.–70. let 20. století a plánům a následné realizaci výstavby VD Želivka a s tím související zlikvidování obce po rozsídlení jejich obyvatel do několika měst v regionu. Obě kapitoly jsou obsahově místy nevyvážené, avšak heuristicky i interpretačně zvládnuté.

Výzkumná část práce je prezentována na s. 30–43. Autorka postupovala na základě studia relevantní literatury (převážně M. Vaněk a kol.) metodou oral history a dějiny obce ve 2. polovině 20. století tudíž líčí vlastně podruhé, tentokrát ve zcela odlišné podobě zachycené v paměti jejich obyvatel. Náročnou práci s narátory autorka zvládla velmi kvalitně, výpovědi vhodně tematicky a chronologicky třídí, bohužel je však jen nesystematicky srovnává s řečí oficiálních pramenů. Za největší slabinu této části práce a koneckonců i bezobsažného (a stejně jako úvod nevydařeného) Závěru (s. 44–45) považuji absolutní rezignaci na teoretické zarámování obsahu a podoby získaných narací. Autorka je sice schopna vcelku srozumitelně prezentovat, co zjistila, nad tím, proč zjistila právě toto, se již ovšem nezamýšlí a koncepty kolektivní paměti, paměti míst atd. atd. jí zcela unikají.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Po formální stránce splňuje text požadavky kladené na bakalářské práce. Stylisticky je na standardní úrovni, autorka zvládá velmi solidně parafrázovat informace pramenů i výpovědi narátorů, aniž by na nich byla formulačně závislá. Bohužel, ne zcela dostatečně se podařilo odstranit gramatické chyby, vč. hrubých (s. 7). Zvolený citační úzus je korektní, informační zdroje jsou řádně odkazovány. Pro práci s historickými prameny je však citování autor-rok přímo v textu nevhodné a např. četné citace kronik a dalších písemných pramenů působí až směšně. Když už autorka takto postupuje, měla na příslušném místě práce, či v seznamu zdrojů způsob odkazování vysvětlit. Soupis literatury, pramenů, internetových zdrojů a narátorů (s. 47–49) je nicméně pečlivý a zcela přesný.

Jediným vážným formálním nedostatkem práce je nesoulad mezi číslováním stran v obsahu a ve vlastním textu práce (údaje v obsahu jsou vždy o 2–3 nižší).

Grafická úprava textu odpovídá nesmyslnému oficiálnímu vzoru, tudíž nemůže být předmětem kritiky. Členění práce na kapitoly je logické, text má zřetelnou a jednoznačně obhajitelnou výstavbu. Doplňují jej přehledné grafy a tabulky a rozsáhlá unikátní obrazová příloha (svědčící jednak o důvěře informátorů k autorce, které byly zapůjčeny soukromé fotografe, jednak o její schopnosti je s textem smysluplně provázat, dobře seřadit a korektně pasportizovat – viz soupis příloh na s. 50–51).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Práce je již několikátým z celé série textů věnovaných procesu likvidace obcí v Československu ve 2. polovině 20. století a nabízí se tedy srovnání s již obhájenými pracemi na toto téma. B. Mendlová přistoupila ke tvorbě práce vcelku standardním způsobem, užitá metodologie i způsob sběru dat byly relevantní a přinesly nepochybně kvalitní výsledky, což se týká i jednoznačného zvládnutí práce s archivními prameny. Na druhou stranu nelze nevidět, že autorka měla práci výrazně usnadněnou existencí o.p.s. Přátelé Zahrádky, řadu informací tudíž nemusel pracně vyhledávat. Textu dále chybí jakýkoliv hlubší teoretický rámec, jakkoliv i některé autorčiny úvahy o problematice paměti naznačují (s. 42–43), jakým způsobem by mohlo být vyhodnocení výzkumu provedeno. Bohužel žádná relevantní teoretická literatura k tématu citována není. Stejně tak autorka propásla jedinečnou příležitost srovnat proces likvidace Zahrádky se zánikem obcí v hnědouhelných revírech, kterým byla doposud věnována výhradní pozornost.

B. Mendlová tudíž v práci nic výrazně nepokazila, ale ani nepřináší žádnou „přidanou hodnotu“, která by činila její text výjimečným. Od toho se také odvíjí navržené hodnocení.

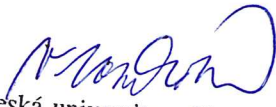
5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

1. Srovnejte proces likvidace Zahrádky s obdobnými případy zániku obcí v Severočeském hnědouhelném revíru.
2. Vysvětlete základní principy konceptu tzv. kolektivní paměti v pojetí M. Halwachse a uveďte, jak by je bylo/nebylo možné aplikovat na Vámi studovaný terén.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

Velmi dobře až výborně v případě excelentní obhajoby.

Datum: 3. 5. 2013

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie

Podpis:

